

Høgskolen i Telemark
Fakultet for allmennvitenskapelige fag

EKSAMEN

2121
Nynorsk før og no

23.05.2013

Tid:	5 timer
Målform:	Nynorsk
Sidetal:	13 (inkludert denne)
Hjelpemiddel:	Ingen
Merknader:	Ingen
Vedlegg:	"Nordmannen", "Nationalitet" og «Det rare»

Sensuren finner du på StudentWeb.

Vel ei av desse oppgåvene. Oppgåva skal skrivast på nynorsk.

1. Dialektvariasjon vert av og til trekt fram som noko særeige norsk. Korleis har det norske dialektmangfaldet prega den nynorske skriftnormalen frå dei fyrste landsmålstekstane på 1850-talet og fram til dagens rettskriving?
2. Vedlagt er «Nordmanden» av Ivar Aasen og «Nationalitet» av A.O. Vinje. Kommenter tanken om det nasjonale i desse dikta og gjer greie for korleis Aasen, Vinje og Garborg nytta det nasjonale som argument for landsmålet. Analyser til slutt eitt av dikta.
3. Analyser novella «Det rare» av Tarjei Vesaas (sjå vedlegg).

Ivar Aasen

Nordmannen

1. Millom Bakkar og Berg ut med Havet
hever Nordmannen fenget sin Heim,
der han sjølv hever Tufterna gravet
og sett sjølv sine Hus uppaa deim.

2. Og han vandest til Vaagnad og Møda,
der han laut vera herdig og sterk;
og han høyrer med Hugnad ei Røda
um stor Manndom og dugande Verk.

3. Fram paa Vetteren stundom han tenkte:
Giv eg var i eit varmare Land.
Men naar Vaarsol i Bakkarne blenkte,
fekk han Hug til si heimlege Strand.

4. Naar han kom paa dei rikaste Leider,
saag han tidt, at han litet var kjend;
men han visste ein Vyrndad og Heider,
som kan bu i den armaste Grend.

5. «Lat deim hava den Æra, dei kunna,
og sin Rikdom og Styrke dertil,
naar som berre dei meg vilja unna
at faa raada min Arv, som eg vil.»

(Frå *Symra* 1863)

Aasmund Olavsson Vinje

Nationalitet

Vi meina og tru, det gjævaste er
at vera ein Noregs Mann.
Ja, denne Heimen os fyrst er kjær;
men vita vi maa, at den store Verd
er berre vaart store Federland.

Dei største Tankar vi alltid faa
af Verdsens det store Vit;
men desse Tankar dei brjotast maa,
lik Straalar av Soli som alltid faa
i kver si Bylgje ein annan Lit.

(*Dølen* No. 12. 8. januar 1860 og *Diktsamling* 1864)

Det rare

Arne tenkte: ingen ting kan skjemme dei ut—

Han stod i vegkanten og venta på bussen. Det var ein varm juledag, og vegen var breidd med gråkvit dust. Bilane som fór forbi, sprøyte skyer kring seg — og inne i skyene hosta vakre, nakne syklistar. Men dei kom alltid fram att or skya, trødde vidare, med eit fint lag dust på brune aksler og lår, og sikkert på dei farga leppene også. Arne såg på dei og hadde eitslags tungt hjarte. Tungt på ein ny måte. Han tenkte: eg er sikker på at ingen ting kan skjemme dei ut. Detta kan aldri bli anna vakkert.

Han var snart atten.

— Bussen har vel ikkje fari? spurde det bak han. Han snudde seg som han var gripen i eikvart. Det var Lars frå hyttebyen som stod der. Ein vaksen kar. Godt kjend med Arne.

— Nei, sa Arne, eg òg ventar på han.

— Men han er her vel no. Skal du til Oslo, Arne?

— Nei, eg skal nedover til møster som snarast.

Dei stod venta litt. Bilane fór framom rett som det var. Arne og Lars måtte hoste etterpå. Der borte grov den siste dust-skya ned ein ny flokk syklistar.

— Ja, snakkars syklistane no i ferietida, sa Lars. Sjå den flokken sykkeljenter der. Det er ikkje anna enn å slutte veg-dumbe heile dagen.

Arne svara ikkje. Han stod berre såg på flokken som kom susande. Gryllen, underleg.

Lars sa:

— Vi smest det er vakkert på vegen om sommaren, du og eg. Eg kjemner nok deg, eg.

Arne vart raud og svara at det gjer du ikkje!

Lars såg på han, og var snill i auga.

— Du skjønner eg minnst for min eigen part. Eg smitest det var rart eg òg. Det er ikkje så lenge sidan. Nå, der har vi dei, slutta han.

Det lyse følgjet suste fram. Glitring i nikkell, spel av glade små stoffstrykke og brunt hold. Den første jenta slengde ein lang arm opp i veret som helsing til Arne der han stod. Ho fór tett forbi han:

— Hallo!

Så var ho unna.

Kvar tenkte han, med den prikkinga i seg. Med ein liten halvglad angst. Men så var alt den neste over han — sidan ei av dei hadde byrja. Ho ringde med sykkelbjølla til han.

— Hallo gut, eg ringer med bjølla eg, og så køyrer eg bort frå deg og bort frå deg — sa ho, i den tonen ein kunne gje seg lov å bruke når ein slik skimta framom ein ung ventefull gut for denne eine gongen og så aldri såg han meir.

Ho var alt langt borte. Resten av flokken kom tett etter, og når dei andre hadde gjort det, så hadde kvar litt å seia til Arne i farten. Kom i flokk og vart uvørde:

— Så brydd som han står. Så raud som han blir.

— Har du aldri hatt ei sommarjente nær deg?

— Men det var vakker gut.

— Og inga tid har vi å kaste bort på han.

— Og no er vi borte vi.

— No er vi borte vi —

Og det var sant. Borte i ein blink. Aldri meir. Underleg. Og bakvendt! Det sa bakvendt, så det sveid i ein. Unaturleg kjendest det. Kvifor blir slikt alltid berre borte? Høyrrer alltid til andre stader?

Mælet hans Lars blanda seg i!

— Ja, det var ein fin sveleflokk. Dei trur seg så godt når dei er mange.

Arne tagde.

— Og eg skal seia du lyste opp, Arne, sa Lars og flirte.

Det var godt at bussen kom i det same. Den kjende bussen med alt sitt. Dei gjorde teiken til han, han skura og bremsa og stod still. Rutene var oppe i det heite veret. Der var fullt av folk der inne.

Lars gjekk først inn.

— Hau, hau, sa han, her var det ikkje kaldt. Og her var det ikkje mykje pusterom heller. Vi må nok på attarste benk vi, Arne.

Arne såg mot ein mur av andlet. Likesæle, slappe bussreisande. Buss-andlet. Varme, halv- og heilblundande.

Men endå gav det ein rykk i Arne, over eitkvart han såg.

Lars fann ein tom sess på nest siste rad. Han dumpra nedpå med eit grynt. Så såg han bakom seg. Den attarste benken gjekk i eitt tvers over vognen, og var å sjå til fullsett av tur-jenter. Lars blinka til dei:

— Nå, jenter der bak? Kan de skaffe rom der til ein lang, men smal gut?

Det vart ikkje ille oppteki.

— Det kan vi nok, sa ei jente.

— Ja sjå det, sa Lars. Hei, Arne, kom her og kil deg inn i rekka.

Bussen var i gang att. Det var litt ustøtt å stå. Arne såg der opna seg eit rom til venstre i rekka, og han klemd seg inn der.

— Men det blir å sitje trengt for han, sa ei av jentene framover til Lars.

Lars svara, med ei halv hovudvridning:

— Ja, men det er stor skinnad på kven ein sit trengt med—

Nokon flirte. Arne skubba seg inn mot ryggstødet. Bussen humpa i eit stykke vaskebreitt, berre litt, var for stor til å bry seg størrer om det.

— — —

Men det er stor skinnad på kven ein sit trengt med. Arne sat her litt fortunula. Han var klemd inn mellom to jenter som han aldri hadde sett før, og som han liksom ikkje torde sjå på. Han berre kjende dei mot seg, og vart litt rar. Ho til venstre sat yttast mot buss-sida. Så kom Arne. Og til høgre var der sikkert fire bortover — han såg ikkje etter. Han såg til venstre så vidt, for å få så fast at synet var sant. Ved trolldomsmakt vart alt i han vendt til venstre.

Han var tynkledd i varmen, og dei var tynkledder — og der til venstre var det visst aller mest vakkert og rart. Han visste så lite om dei. Det hadde vori så strengt. Det var underleg å kjenne ein jentekropp leve slik tett imot sida si. Han kjende det i heile sin eigen kropp. Vart stum. Såg rett fram. No kjenner eg dette. Det kjennest som det er for meg.

Var alle blitt stumme? Eller var det berre den vanlege buss-slappleiken. Der mumla lågt der lengst til høgre:

— Så stilt som det vart. —

— Vart der stilt borti dert?

Og «borti dert» var lengst til venstre. Dei to kikka bortover og mumla vidare mellom seg:

— Ja, er der ikkje låt i han frå før, så greier då ikkje Liv å få fram låten.

— Ja, kven veit —

I det same gjorde bussen eit lite hopp, og jenta til venstre for Arne lo ut i veret og ropte halvhogt heisani!

I utrengsmål.

Jenta til høgre for Arne spurde aldri så lite strami:

— Kva er det som er så moro då, Liv?

Ho heiter Liv —

Ho heiter altså Liv.

Liv svara:

— — —

— Nei, berre at bussen hoppar så det søkk i ein.

Og så kom atter den glate låtten som det ikkje syntest deking for.

— Var det så rart det då, sa jenta til høgre, med eitt i kranglehyrnet.

— Nei då! sa Liv.

— Mangt rart i ein buss — sa nokon langt til høgre, og heldt fram:

— Men du då, Marit. Du har òg ein kant —

— Dei små giftige tungene spela.

— Pys, sa ho som sat til høgre for Arne og vart kalla Marit. Tei stilli sa ho arg.

— Der er ikkje att låt i Marit, er det likt til, sa dei roleg til høgre, og så:

— Der er ikkje mykje låt i *somme* —

— Nei, enno har vi faktisk ikkje høyrte ein einaste låt.

— Er du spent?

— Nei.

— Dei såg bortover til venstre:

— Sjå dei. —

Og så sleppte dei laus ein høg, spotande lått, rett ut i lufta så ingen kunne gripe dei.

Bussen køyrdde og stoppa og køyrdde att. Folk sat slappe.

Fleire og fleire sov.

Arne sov ikkje.

Kjenn —

— Dette er det rare.

Han hadde sløtt ikkje tenkt å gjera noko, men kom til å

røre på seg —

— Orsak, sa han fort.

Liv sa også orsak i same blinken. Ingen var først.

Noko nytt å kjenne att. Atter noko anna liksom. Og no måtte her talast. Same kva det var om. Arne krenta:

— Det var fullt på bussen i dag.

— Ho nikka.

— Her er mest alltid fullt på denne bussen, heldt han fram, no på denne tid.

— Kan tenke meg det, sa ho og såg på han. Han kjende mangt godt igjennom seg ved det augkaset, og sa:

— Men eg har òg sett at han har vori omtrent tom.

— Javisst.

Kva var det dei kjende? Ikkje namn på det. Dei måtte finne på fleire tomme talemåtar.

Arne sa:

— Ja, i dag treng ein ikkje ha på varmeapparatet.

— Nei, men om vinteren er det no godt å ha, sa Liv fortumla — for kva var dette?

— Ja, her er kaldt om vinteren.

— Det er her vel.

— Ja, langt uigjennom våren.

— Det er her vel.

— Hel sa det til høgre for Arne. Marit sat såg rett ut i veret.

Lenger til høgre steig den kalde låtten opp att. Har *du* høyrte på?

— Ja, vel. — Bussen skura og bremsa på ein stoppeplass.

Nokon steig ut.

Lars vende på seg:

— Der steig ut ein kar. Så er der ein ledig plass. Nå, der bak?

Ingen svara. Ingen syntes høyre det.

— Nå? sa Lars, er det ingen som svarar?

Ingen høyrdde det liksom.

— Nei vel, meg eitt feitt.

Lars snudde nakken til på ny. Bussen starta.

— — —

Men her var ei *ormor* samtale. Ei underleg samtale. Utan ord. Utan rørsler. Vekt av den imot meg. Vend mot den. Men ikkje alltid: av og til vend til ingen, berre i stor undring. I ei djup stille der ingen motorlarm trengde inn — der var det denne samtala båra fram og tilbake. I den første sky tilbedinga.

Eg visste ikkje —

Eg visste heller ikkje — men eg ser.

Det er eg som ser —

Eg ønsker eg kunne seia noko til deg om det, og eg kan nok snart.

Eg ønsker berre vi må køyre og køyre i denne bussen. Eg kjemner deg imot meg, og eg —

Sjå på meg. Alle stader.

Det er det eg har gjort.

Sa du noko?

Eg ønsker eg kunne ta i deg. Det dirrar i hendene mine etter å gjera det.

Eg ønsker du ville legge handa di på meg og la henne ligge slik.

Kva?

Eg trur du har gode hender. Eg er sikker på det. Eg lengtar etter dei.

Dei andre ser på deg.

Eg ser ikkje kven du er, eg må få veta det.

Eg undrast på kven *du* er for ein.

Og *no er det*, synest eg. Berre *no*.

Du må ikkje gå av. Du må køyre og køyre —

Lars sa:

— Nå Arne, har du omtrent sovna, så vondt du sit?

Arne kvakk opp. Svara morsk:

— Har sleit ikkje sovna.

— Nei vel, det vart berre så stilt, sa Lars, og ein kunne ikkje høre på han kor mykje det låg i det av spior. Ein snev var der vel.

— Eg tenkte kanskje om du dubba av så du ikkje la merke til kvar vi var.

— Eg skal ikkje av på lenge, egl sa Arne uturvande tydeleg og høgt, og torde ikkje for nokon ting sjå til venstre. Men han var Lars takksam fordi han hadde fått høve til å seia det. Ei viktig rettleiing.

— Nei, visst, sa Lars, eg kom meg ikkje i hug. Her er forresten også så triveleg på bussen, sa han.

Han snudde nakken til med han tala.

Dei køyrde feiande og braskande framigjennom. Der var stilt ei heil stund. Der var kanskje ei giftig samtale der lengst til høgre. Kviskring:

— Har du sett som —

— Nei, har du sett korleis Liv kan få seg til å sitje.

Aldri trudde eg at —

— Nei, det er nok den første den beste det, viser det seg.

— Men hadde du i grunnen tenkt *det*?

— Nei, eg veit ikkje eg — Men du veit det er ofte ein lyt tenke om att.

— Og han då, så grøn at.

— Han er heilt borte han, ser du.

Endå lågare vart det sagt:

— Men sjå på Marit der på andre sida av han.

— Ja, ho får ikkje stort —

Og så kom den høge spottande låtten som ikkje var til å halde inne.

Lars vende seg til dei to jentene:

— Så godt som De ler då, frøken.

Ho vart sinna, han hadde ikkje noko med å blande seg i det, men ho vart raud òg. Lars heldt fram:

- *Kan De det når De kører buss?*
 — Eg går ut ifrå at eg har lov til det, sa jenta avvysande.
 Det står ingen ting anna på billetten.
 — Så så — sa Lars for å døyve av.
 Jenta heldt fram, fekk ein påskot til å seia høgt noko som kunne snerte bort venstre benke-enden:
 — Vi sat tala om poesien i ein buss, sidan De spør.
 — Spør slett ikkje, sa Lars, eg symst ikkje der er meir poesi over ein buss enn over ein sur mage.
 — Det er det sikkert Fleire meiningar om, heldt jenta fram. Eg sa forresten i ein buss.
 Lars vart lei, grynta eitkvart og snudde nakken til att. I bussen elles var det dau ro. Nokon sov. Nokon tørka sveitte. Bussen mol seg fram, møte bilar, køyrde forbi syklistar, og vart sjølv forbikøyrd av pilande små person-bilar. Heile veggen stod i røk.
 — Hallo, Liv! ropte det frå nhlengste høgge.
 — Ja vel, kva er det?
 — Ingen ting.
 Og så kom den låtten.
 Der vart farleg still. Måtte seiast noko på rappen, og Arne *kunne* ikkje finne på noko anna å tala om enn bus-sen. Han krenta:
 — Her var ein annan buss før.
 — Å, var her det, svara Liv.
 — Ikkje fari her før? fekk han kilt inn. Lågt. Avsides.
 Eit viktig spørsmål i augelinken.
 — Ikkje akkurat her, sa ho.
 — Nei visst.
 — Bur her kansjef? spurde ho, så vidt at ho opna mun-nen, og utan å bruke noka tiltaleform.
 — Mm, sa Arne.
 — Skjønar det. —
 Så kunne dei tala om bussen att.

- Ja, her var ein annan før denne, buss, meiner eg, sa han, så høgt at det høyrdest av alle.
 — Han vart for gammal den då? spurde Liv.
 — Ja, han vart for gammal.
 — Ja, dei blir fort gamle, bussane.
 — Ja, og dyre er dei òg.
 — Men her er mange bussar i landet no.
 — Ja, og Fleire blir det til kvart år.
 Underleg. Dei tala om bussar, og det var som å høyre lokkande song bak eit blått forheng. Av og til såg dei fort til sida på ein annan og heile tida kjende dei den andre imot seg som noko umåteleg riktig.
 Den hemmelege *andre* samtala var i gang. Fram og tilbake mellom dei. Så sky du er, gut, du treng ikkje vera det.
 Du seier noko til meg som eg ikkje skjønar?
 Kjerner du ikkje —
 Det er det eg gjer, det! Kjerner. Det må vara dette. Du må ikkje gå.
 Du —
 Må eg, slik?
 Ja, ja stryk —
 Eg visste dette. Eg har alt tenkt det lenge.
 Stryk —
 Vi må trefast! Vi må talast ved. Vi må vera meir!
Stryk meir —
 Men eg må stige av snart!
 Stryk — det er godt at du stryk.
 — — — — —
 Sjå på han — sa det lågt på yttarste høgge.
 — Ja, er det ikkje komisk. Han trur at ingen ser det eingong.

— Han gjer framsteg.

— Aldri hadde eg tenkt at Liv var slik.

Så kom den kalde ovundsjuke låtten. I det same stansa bussen. Luftstrømmene som sila inn gjennom dei opne rutenene vart borte, og her vart kjøvande og stint.

Lars reiste seg.

— Ja, så slepp då gudskjelov eg ut. Huff, ein blir stiv når ein aldri får røre på seg.

Han vende seg til Arne:

— Nå, Arne, kjem du ikkje laus?

Rådwill knute ein stad. Gå no? Det er urimeleg. Umogleg. Kvifor er det slik?

— Eg? sa han.

— Ja, det er vel her du skal av, etter som du sa, svارا Lars.

Kvifor er det slik! tenkte Arne.

— Ja, eg — ja, eg — sa Arne, i klemma. Det er best for meg å bli med bussen ned til brual sa han hovudstup. Det er i grunnen snarare.

— Heisan, sa Lars. Men så sa han ikkje meir om det. Ja, takk for laget då. Jentene òg. Farvel.

— Farvel, sa jentene. Arne sa ingen ting. Bussdøra smelte i hop att og bussen starta.

Kvifor er det, tenkte han, men vart avbroten i den rådlause tanken ved at Liv såg til skrås på han og sa, utan å røre størrer på den lokkande truten, ei mumling:

— Langt til brua?

— Liten stubb berre.

Tryten mumla:

— Eg spør fordi eg lurar på om eg ikkje skulle kikke innom møster mi når eg kørerer her likevel.

Det rykte godt i Arne. Og så møster til og med! Han heldt seg roleg.

— Ja, sa han fargelaust. Javisst.

— Det går vel ein buss seinare i dag òg? I same ruta?

— Går ein tre timar seinare, svara han medan det byrja å kime og bære.

Ho nikka.

— Fint. Så kan eg ta den og nå att reisefølgjet mitt i kveld.

— Ja — sa Arne berre, for dette var no ikkje hans sak.

Ho bøygde seg fram forbi han og såg langs rekka til høgere:

— Del eg trur eg stig av her eg.

— Dei stivna liksom.

— Kva i all —

— Nei, Liv! nå går del over alle grenser.

Liv lo, litt forundra.

— Kva slag? Eg har ei møster her, eg. Henne vil eg jammen få helse på når eg først fer her. Så hoppar eg på ein buss som går same vegen om tre timar, og så treffest vi att der vi har avtala.

Der lo der borte.

— Møster du liksom!

— Den har vi aldri høyrte tale om før.

Liv retta seg:

— Har du størrer greie på dei?

Yrtarst til høgere sa spottande:

— Dalar det møstrer ned frå himmelen så snart du har bruk for dei?

Dei andre lo.

Liv vart raud no. Ho sa:

— De kan forresten tru akkurat kva de vil. Eg gjer det eg vil, utan at de treng stikke nasen i det.

— Ja, ikkje stikk din eigen altfor høgt i sky då, sa jenta yrtarst til høgere. Dei andre skøyttte på:

— Nei, for vi skjønner det nok.

— Er det slik å ha *deg* med på tur, Liv? Hadde vi visst det på førehand, så —

Liv pusta tungt. Det var ikkje beint dette her. Ei heil rad kvasse krenkte kameratauge.

— Det var då svart så oppøste de vart. Det er no berre at eg kjem tre timar etterpå. Og vi skulle ikkje noko akkurat *då*.

— Ja så? sa dei.

— Vil du vera dårleg kamerat, Liv?

— Dårleg kamerat? Eg har aldri høyr! —

Men det hagla mot henne:

— Ja, berre bli sinna. Når du har gløymt kva vi har planlagt straks vi kjem fram òg, så —

— Nei, men, er det i grunnen nokon skilnad om eg er der eller ikkje. Akkurat då?

— Det *hadde* teki seg betre ut, Liv.

— La henne vera. Vi skal nok greie oss.

— Det kan bli vanskelegare for *deg*, Liv. Du får orsaka at vi ler litt.

Den spottande låtten streig opp, fullt lovleg og høg no.

— Æsj! sa Liv og kasta på nakken.

Arne kunne ikkje blande seg i dette. Han sat i det sæle klemstret sitt og høyrde alt saman med ein ny måte å høyre på. Ny måte å kjenne på. Høyr den måten ho seier orda på! I dag var det skjedd.

Bussen stansa. Dei var ved brua.

— Der er nok brua, fekk han fram og vart uroleg på setet. Kom seg opp og byrja gå som han aldri hadde sett jente-rekka. Det var ikkje rett av han, men han var heilt fortumla.

Liv fór opp, nervøs:

— Ja, her er det, ja. Ja, då skal eg av her. Du tar *deg* av sekken min du *då*, Marit, er du snill, så slepp eg dra han med meg her.

Marit frå den kalde sida hans Arne gapte utan vidare ved dette oppdraget, der ho sat krenkt og full av galle:

— *Eg*, sa ho og merkte ikkje kva ho la i det.

— Ja, kvifor ikkje! Det greier du då godt. Det er ikkje større han er. Slikt brukar vi då vel å gjera for einannan? Ja, eg har ikkje *tid* å kjekle, bussen skal gå den — ha det så lenge!

Ho hoppa ut. Det let mot ryggen hennar:

— Ja, du lyt endeleg be han vise *deg* vegen til moster!

Så lo nokon samstundes hjartelaust:

— Og så du, Marit, som sat trengt med han du òg, og berre får bera ryggeksen hennar.

— Å hald —

Døra klappa i. Bussen russte motoren og fór sin vegg over brua.

Dei to såg litt rådvill etter bussen, som for å vinne tid. Men der var han borte, og det var berre å hoppe i det: seia einkvart:

— Ja, der kørde dei.

— Ja, og sinna var dei, sa Liv.

Så lo ho i rådløysa si og såg Arne rett i andletet. Brast ut:

— Kva i all verda er det vi finn på!

Arne var underleg i heile kroppen av rådløysa han òg. Og her i vegen kunne han ikkje stå. Det var nokre hus nokså nær.

— Skal vi gå bortover litt? bad han fort.

Liv sette i:

— Eg har inga moster her! Det var berre noko eg sa.

— Men eg har, sa Arne.

— Kvaslag?

— Eg er komen for å vitje moster.

Ho lo heilt ute av likevekt.

— Nei, no trur eg — nei no har eg aldri —

Arne stod som på nåler her, han måtte koma i livd.

Dette var sikt som ein nok kunne ha drøymt om, og måla ut for seg, men ikkje trudd på likevel. Men ikkje stå *her*, i alle fall —

— Vi går bortover litt!

— Er det her ho bur?

— Nei, det er det vel ikkje. Der er ingen der borte. Det er difor vi skal gå der vel. Eg er *kjend* av folk her, eg.

— Såleis, sa ho.

Ho var fort med på det, og dei stega av stad. Dei hadde ingen ting å dra på, så det gjekk lett, og dei kom fort or syne. Ikkje eit hus var å sjå lenger, berre den grå vegen og skogen.

Men det var store ålmannvegen.

— Her er det ein sideveg, sa Arne utydeleg. Dei såg ein liten stig som stakk av mellom trea.

— Kvar går den etter?

— Veit ikkje. Han går vel berre ein stubb og blir borte, sa Arne.

— Javisst.

— Vi går vel den då?

— Best det, elles kunne vi møte mostrene våre! sa Liv, og så lo dei stutt og samstundes. Brydde. For det var så rart med det.

Men der var vegen. Smal og grasrodd. God under foten. Han slengde seg innover mellom grønne tre. Dei gjekk han med dirrande steg, for dette var komi så altfor brått. Omsider sa jenta:

— *Ventar* moster?

— Ho veit ikkje at eg kjem akkurat i dag. Så for den skuld.

Atter vart der stilt. Det var så underleg med det. Jenta kremta og sa:

— Heiter du Arne? Ja, vi er dus vel? Vi har passa godt på å kroke utanom det spørsmålet hittil.

— Mm, sa han. Og du vart kalla Liv, høyrde eg.

— Ja, og førebels synest eg vi greier oss med det, i namnevegen, ikkje sant?

Han nikka.

— Som du trur.

— Ja, eg trur ein skal ha såpålåg til vern, inntil vidare, lo ho.

— Synest du eg er heilt vill? spurde ho brått, og han vart litt stammande i mælet då han svara:

— Eg synest det var fint at du gjorde dette. Eg hadde aldri trudd at —

— Kva at?

— Nei, det kan vera det same. Det var fint at du gjorde det, det var det.

Den grasroddde stigen vart mindre og mindre. Her var stilt og varmt. Lukta varmt lauv. Her var også over all måte underleg. Arne stod brått still.

Liv sa:

— Kva er det?

— Vart berre ståande —

— Du, sa han art. Smått.

— Ja?

— Fin jente. Underleg jente.

Han hadde armene ikring henne. Drog henne inntil seg. Og det var ho med på. Den møttinga var det raraste av alle ting å kjenne, når ein var han.

— Å — Arne —

Dei stod i villgraset på den smale stigen og heldt kring einannan. Han var oppøst. Slik var det å halde i henne, kysse henne.

- Liv! Så — så —
 — Ikkje meir, sa ho, mest redd for villskapen hans. Og så spurde ho:
 — Har du inga jente?
 — Nei.
 Sugande ventetider sigla opp i minnet. Han støyte dei tilbake.
 Ho spurde:
 — Kor gammal er du?
 — Atten.
 — Hml sa ho, forundra over eitkvart. Han hadde ei aning om kva det var, og var glad ho ikkje sa meir.
 — Og du? spurde han fort.
 — Omtrent det same her, svara ho. Men så kom ho tilbake til det han ville sleppe:
 — At ikkje du har ei jente, du som —
 — Det har vori — det har ikkje falli seg slik, sa han med noko møde.
 Ja, alt det han kunne ha fortalt, men som ho sikkert ikkje ville ha skjønna noko av. Om korleis det hadde vori stengt.
 — Men du likar dei — sa ho og såg rett i auga hans. Langt inn i auga hennar var det noko som — ja, var ikkje namm. Ikkje namm på såvori.
 — *Det kjende eg straks, heldt ho fram då han stod stum.*
 — Eg likar *deg*, sa han.
 Ho sa:
 — Eg blir mest redd. Her står vi og — eg forstår det ikkje!
 — Men dette synest eg at eg forstår, sa han sakte, medan dei tyrste u prøvde hendene hans fekk stryke henne. Full av takk for det sa han:
 — Og så du som kunne koma på å springe rett ut av bussen! Finne opp ei møster og berre gå rett ut.

- Ho fortalde om grunnen:
 — Eg fekk visst ein hel del om deg med vi sat og køyrd.
 — Om eit par timar reiser du, sa han berre.
 Ho kom med ein forunderleg lovnad:
 — Du skal få veta meir om meg om litt.
 Det var utruleg, det måtte seiest opp att, av han, her mellom gras og lauv og stille, og innbilant den angen han kjende, og så lågt at det mest ikkje var ord:
 — Skal eg få veta meir om deg om litt?
 Det hadde komi no, det ein hadde tenkt seg — det fekk vera så vilt det ville.
 — Skjønner du at eg høyrer kva du seier! sa han oppøst.
 — Ja, ja.
 — Skjønner du at slike ord *står der* liksom — om du er berre atten.
 — Ja, ja.
 — Og kjemmer du kor eg skjeld?
 Det svara ho på òg: lågt og godt:
 — Kom då, Arne.